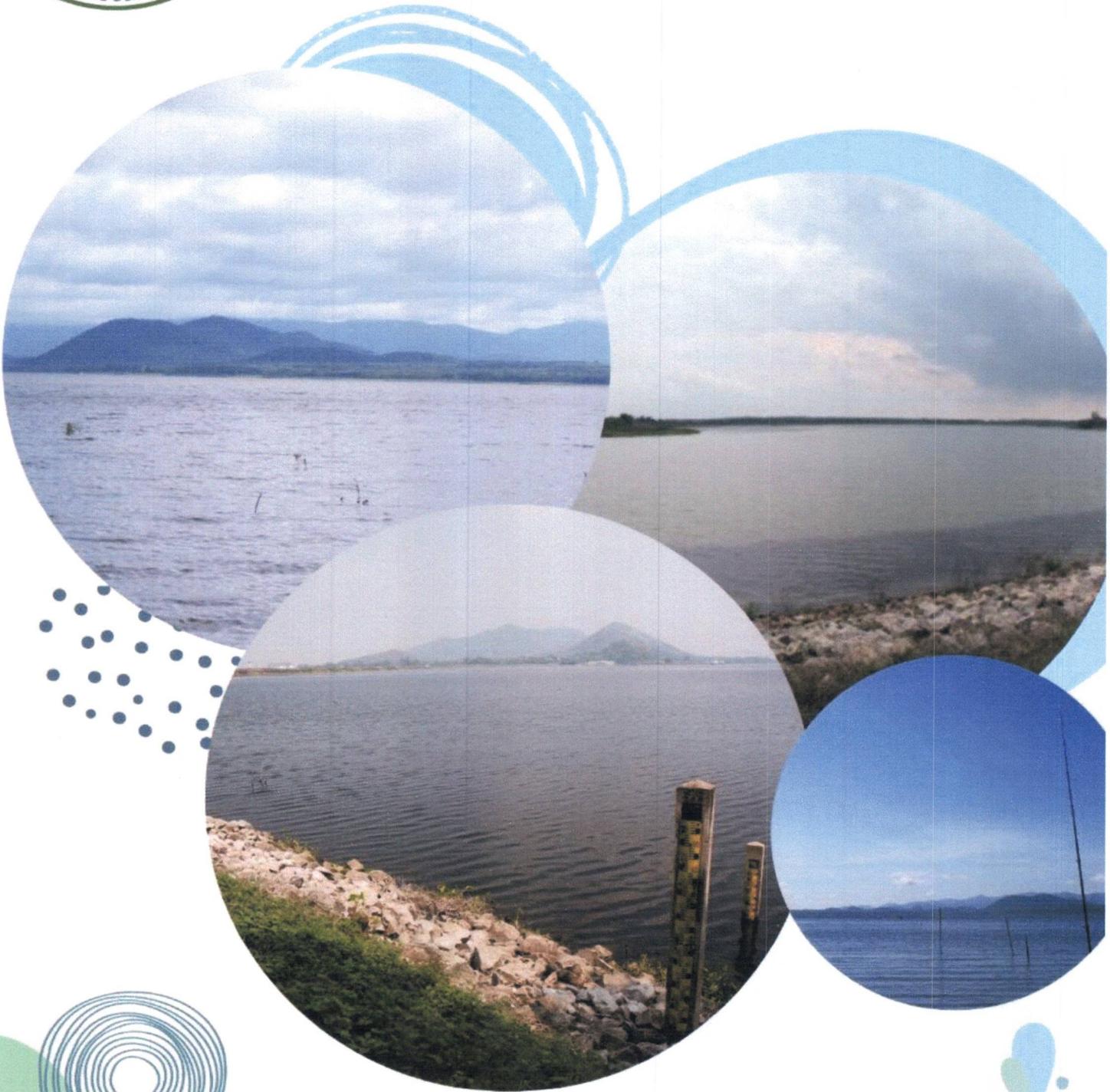

แผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2565

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ภัยพิบัติเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ และเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ในปีนี้คาดว่าปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศในช่วงฤดูฝน จะมากกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๓ แต่จะน้อยกว่าปีที่แล้ว ช่วงตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม จะเกิดสภาวะฝนทิ้งช่วง ส่งผลให้ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อย อาจทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำ ในด้านการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน ประชาชนจึงควรใช้น้ำ เพื่อประโยชน์สูงสุด และในช่วงสิงหาคมและกันยายน ซึ่งเป็นช่วงที่ฝนตกชุกหนาแน่นที่สุด และมีโอกาสสูงที่จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านบริเวณประเทศไทยตอนบน ซึ่งจะส่งผลให้มีฝนตกหนักถึงหนักมาก ในหลายพื้นที่ และก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในหลายพื้นที่ ซึ่งอาจสร้างความเสียหายแก่พื้นที่การเกษตรและผลผลิตทางการเกษตรได้

การบริหารจัดการสาธารณภัยของจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ผ่านมามีได้ดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติระดับจังหวัดและระดับอำเภอ (ก.ช.ภ.จ. , ก.ช.ภ.อ.) และมีคณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด โดยมีเกษตร และสหกรณ์จังหวัด เป็นผู้อำนวยการศูนย์ เพื่อบูรณาการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร

ดังนั้น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยกลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ จึงได้บูรณาการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๕ จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันและบรรเทาความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร ตลอดจนให้การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา
มิถุนายน ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ ๑	ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด	๑
	➢ สภาพทั่วไปของจังหวัด	๑
	➢ ข้อมูลพื้นที่การเกษตร	๔
	➢ ข้อมูลการบริหารจัดการน้ำ	๕
บทที่ ๒	การบริหารจัดการภัยพิบัติของจังหวัด	๑๓
	➢ ความสำคัญของปัญหา	๑๓
	➢ แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติ	๑๔
	➢ โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติ และบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน	๑๖
บทที่ ๓	การประเมินพื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร	๑๗
	➢ พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย (ด้านพืช)	๑๘
	➢ พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย (ด้านประมง)	๑๙
	➢ พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย (ด้านปศุสัตว์)	๒๐
บทที่ ๔	แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน	
	➢ แผนการจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำบางปะกง เพื่อป้องกันอุทกภัย ปี ๒๕๖๕	๒๑
	➢ แผนปฏิบัติการเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน จังหวัดฉะเชิงเทรา	๒๕
	➢ แผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี ๒๕๖๕	๓๑
	➢ แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี ๒๕๖๕	๓๒
บทที่ ๕	การติดตามและรายงาน	๓๓
ภาคผนวก		
	➢ บัญชีทรัพย์สินของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
	➢ คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด	
	➢ หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๖๔	

บทที่ ๑

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดฉะเชิงเทรา

บทที่ ๑

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดฉะเชิงเทรา

สภาพทั่วไปของจังหวัด

จังหวัดฉะเชิงเทรา หรืออีกชื่อหนึ่งที่คนท้องถิ่นนิยมเรียกคือ “แปดริ้ว” เป็นจังหวัดทางภาคตะวันออกที่มีอาณาเขตติดต่อกับกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองอยู่ริมน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีพื้นที่บางส่วนตั้งอยู่สองฝั่งแม่น้ำบางปะกง แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๑ อำเภอ ๙๓ ตำบล ๘๙๒ หมู่บ้านมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ๑๐๙ แห่ง แบ่งออกเป็น ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ เทศบาลเมือง ๓๓ เทศบาลตำบล และ ๗๕ องค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนประชากรของจังหวัดฉะเชิงเทรา ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนทั้งสิ้น ๗๒๔,๑๗๘ คน แยกเป็นชาย ๓๕๔,๘๓๔ คน หญิง ๓๖๙,๓๔๔ คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น ๓๒๑,๙๒๙ ครัวเรือน โดยอำเภอเมืองฉะเชิงเทราจะมีครัวเรือนประชากรมากที่สุด รองลงมาคือ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว และอำเภอพนมสารคาม ตามลำดับ สำหรับอำเภอคลองเขื่อน และอำเภอราชสาส์น จะมีครัวเรือนและประชากรเบาบางที่สุด เมื่อจำแนกตามเพศ จะเห็นว่าจำนวนเพศหญิงมีมากกว่าชาย

ตารางที่ ๑-๑ สถิติของประชากรรายอำเภอ ของจังหวัดฉะเชิงเทรา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔^๑

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน	เพศชาย (คน)	เพศหญิง (คน)	รวมประชากร (คน)
๑. เมืองฉะเชิงเทรา	๕๒,๒๑๗	๖๐,๐๕๗	๖๓,๓๕๓	๑๒๓,๔๑๐
๒. บางคล้า	๑๒,๗๗๑	๑๔,๘๑๒	๑๕,๘๑๘	๓๐,๖๓๐
๓. บางน้ำเปรี้ยว	๒๒,๔๕๘	๓๖,๓๓๑	๓๖,๘๐๑	๗๓,๑๓๒
๔. บางปะกง	๒๗,๕๘๖	๒๘,๐๓๗	๒๙,๑๔๖	๕๗,๑๘๓
๕. บ้านโพธิ์	๒๑,๑๖๐	๒๒,๒๘๐	๒๓,๙๓๗	๔๖,๒๑๗
๖. พนมสารคาม	๓๐,๗๓๙	๓๔,๖๒๒	๓๖,๕๕๓	๗๑,๑๗๕
๗. ราชสาส์น	๔,๘๐๖	๖,๒๐๕	๖,๔๘๕	๑๒,๖๙๐
๘. สนามชัยเขต	๒๓,๑๑๙	๓๕,๔๐๙	๓๕,๓๑๗	๗๐,๗๒๖
๙. แปลงยาว	๑๑,๔๗๕	๑๐,๖๘๖	๑๐,๗๐๖	๒๑,๓๙๒
๑๐. ท่าตะเกียบ	๑๗,๓๖๓	๒๓,๖๒๕	๒๓,๓๓๓	๔๗,๐๗๗
๑๑. คลองเขื่อน	๔,๔๘๔	๖,๑๙๕	๖,๔๙๓	๑๒,๖๘๘
รวม	๓๒๑,๙๒๙	๓๕๔,๘๓๔	๓๖๙,๓๔๔	๗๒๔,๑๗๘

^๑ที่มา: สำนักบริการการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑.๑ ลักษณะภูมิประเทศ^๒

จังหวัดฉะเชิงเทรามีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๒ เมตร และมีที่ดินบางส่วนโดยเฉพาะในเขตอำเภอสนามชัยเขตและอำเภอท่าตะเกียบมีลักษณะเป็นที่ดอน ซึ่งบริเวณที่อยู่ถัดเข้าไปในพื้นที่แผ่นดินด้านตะวันออกเฉียงเหนือมีสภาพพื้นที่ราบที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำ พื้นที่จะค่อยๆ ลาดสูงขึ้นไปทางทิศตะวันออก และทิศเหนือ โดยที่ประมาณครึ่งหนึ่งของจังหวัดจะมีสภาพเป็นลูกคลื่นและสูงชันเป็นพื้นที่ภูเขา อยู่ในพื้นที่อำเภอพนมสารคามและอำเภอสนามชัยเขต มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๓๐ - ๘๐ เมตร จังหวัดฉะเชิงเทรามีแม่น้ำบางปะกงไหลผ่านพื้นที่อำเภอต่างๆ คือ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางคล้า อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอบ้านโพธิ์ และออกสู่อ่าวไทย อำเภอบางปะกง รวมความยาวชายฝั่งทะเลประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถจำแนกลักษณะออกได้ ๓ เขตใหญ่ๆ คือ

๑) **เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ** เป็นบริเวณที่มีความสำคัญมากที่สุดของจังหวัดฉะเชิงเทรา เนื่องจากเป็นพื้นที่ราบเรียบดินอุดมสมบูรณ์และมีน้ำเพื่อการชลประทานอย่างเพียงพอ เขตพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำจะครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ ๓๗.๗ ของพื้นที่จังหวัด หรือประมาณ ๒,๐๔๒.๗ ตารางกิโลเมตร ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบางปะกง อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางคล้า อำเภอราชสาส์น อำเภอคลองเขื่อน บางส่วนของอำเภอแปลงยาว และอำเภอพนมสารคาม ที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกงและสาขานี้ถือได้ว่าเป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดฉะเชิงเทรา เพราะที่ราบลุ่มผืนนี้เป็นแหล่งผลิตข้าวเพื่อการค้าที่สำคัญของภาคตะวันออกของประเทศไทย

๒) **เขตที่ดอนหรือที่ราบลูกฟูก** เขตพื้นที่นี้อยู่ในบริเวณตอนกลางค่อนข้างไปทางตะวันตกและทางทิศเหนือที่ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรี โดยครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด ประมาณร้อยละ ๕๑.๑ หรือประมาณ ๒,๒๐๕.๖ ตารางกิโลเมตร ซึ่งกระจุกกระจายอยู่ในเขตอำเภอสนามชัยเขต อำเภอท่าตะเกียบ และบางส่วนของอำเภอพนมสารคามและอำเภอแปลงยาว ความสูงเฉลี่ยระดับเหนือน้ำทะเลเฉลี่ย ๔.๒๐ เมตร ไม่เหมาะแก่การทำนา พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการทำไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ และสับปะรด

๓) **เขตที่ราบสูงและภูเขาเทือกเขา** ปรากฏอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ไปสิ้นสุดในเขตท้องที่ของจังหวัดชลบุรี ครอบคลุมพื้นที่ประมาณร้อยละ ๑๑.๒ หรือประมาณ ๑,๑๗๔.๗ ตารางกิโลเมตร ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของอำเภอสนามชัยเขต อำเภอพนมสารคาม อำเภอท่าตะเกียบและบางส่วนของอำเภอแปลงยาว

๑.๒ ลักษณะสภาพอากาศ

จังหวัดฉะเชิงเทรามีลักษณะอากาศร้อนชื้นเขตร้อนชื้น โดยมียุคฤดูร้อน โดยมีลมมรสุมพัดปกคลุมเกือบตลอดปีแบ่งออกตามฤดูกาลได้ ๓ ฤดู ดังนี้

๑) **ฤดูร้อน** เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม โดยมีลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวและอากาศร้อนจัดเป็นบางวัน บางครั้งอาจมีพายุฤดูร้อน ลักษณะเป็นฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง อุณหภูมิอากาศสูงสุดเฉลี่ย ๓๕ - ๓๘ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ๒๐๐ - ๓๐๐ มิลลิเมตร เป็นช่วงที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชไร่ อายุการเก็บเกี่ยวสั้น เช่น ข้าวโพด และถั่วต่างๆ

๒) **ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุม ประกอบกับมีร่องความกดอากาศต่ำพาดผ่านภาคกลางและภาคตะวันออกทำให้มีฝนฟ้าคะนองเกือบทั่วไปและตกหนักบางพื้นที่ อาจก่อให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันในที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ย ๑,๐๐๐ - ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร เป็นช่วงที่เหมาะสมแก่การทำนาและปลูกไม้ผลส่วนใหญ่ที่ตกลงมาเป็นฝนที่ตกในช่วงลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะตกในพื้นที่อำเภอสนามชัยเขต และอำเภอ

^๒แผนพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

ท่าตะเียบ ซึ่งจังหวัดฉะเชิงเทราจะได้รับอิทธิพลจากลมบก ลมทะเล ประกอบกับการตั้งอยู่ในเขตรมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้ ดังนั้น จึงมีปริมาณฝนตกเพียงพอตามฤดูกาล ความชื้นใกล้เคียงกับจังหวัดชายฝั่งทะเล ตะวันออก

๓) ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม ประกอบกับบริเวณความกดอากาศสูงพัดผ่านทำให้ท้องฟ้าโปร่ง อากาศเย็น กับมีหมอกในตอนเช้า และมีฟ้าหลัวในตอนกลางวัน อุณหภูมิอากาศต่ำสุดเฉลี่ย ๑๘ - ๒๑ องศาเซลเซียส ปริมาณ ฝนรวมเฉลี่ย ๕๐ - ๑๐๐ มิลลิเมตร เป็นช่วงที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ดอกและไม้ประดับ

สถิติข้อมูลอุณหภูมิ ๑๐ ปีย้อนหลัง จังหวัดฉะเชิงเทรา จากกรมอุตุนิยมวิทยา ตรวจวัด ณ สถานีอุตุนิยมวิทยาเกษตรฉะเชิงเทรา ตำบลลาดกระโทง อำเภอสนาบชัยเขต พบว่าจังหวัดฉะเชิงเทรามีอุณหภูมิ เฉลี่ยตลอดทั้งปี สูงสุด ๓๕.๘ องศาเซลเซียส (อุณหภูมิสูงสุดในเดือน เมษายน ๔๑.๐ องศาเซลเซียส) และ อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๐.๓ องศาเซลเซียส (อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคม ๑๐.๓ องศาเซลเซียส)

๑.๓ ที่ตั้งและอาณาเขต^๓

จังหวัดฉะเชิงเทราตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศ ประมาณเส้นรุ้งที่ ๑๓ องศา เหนือและเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ ๕,๓๗๐.๒๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓,๓๔๔,๓๗๕ ไร่ โดยแบ่งขนาดพื้นที่แต่ละอำเภอ ดังนี้

๑) อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา	๓๗๘.๖๖๓	ตารางกิโลเมตร
๒) อำเภอบางคล้า	๒๒๗.๙๐๐	ตารางกิโลเมตร
๓) อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	๔๙๘.๖๕๙	ตารางกิโลเมตร
๔) อำเภอบางปะกง	๒๕๗.๘๙๓	ตารางกิโลเมตร
๕) อำเภอบ้านโพธิ์	๒๑๗.๕๙๓	ตารางกิโลเมตร
๖) อำเภอพนมสารคาม	๕๗๒.๐๐๐	ตารางกิโลเมตร
๗) อำเภอสนาบชัยเขต	๑,๖๖๖.๐๐๐	ตารางกิโลเมตร
๘) อำเภอแปลงยาว	๒๓๗.๒๓๐	ตารางกิโลเมตร
๙) อำเภอราชสาส์น	๑๓๔.๙๐๐	ตารางกิโลเมตร
๑๐) อำเภอท่าตะเียบ	๑,๐๙๖.๔๔๒	ตารางกิโลเมตร
๑๑) อำเภอคลองเขื่อน	๑๒๘.๐๐๐	ตารางกิโลเมตร

จังหวัดฉะเชิงเทรามีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง^๔ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดนครนายก และจังหวัดปราจีนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดชลบุรี อ่าวไทย และจังหวัดจันทบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดสมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดปทุมธานี

^๓เว็บไซต์ จังหวัดฉะเชิงเทรา :<http://www.website.chachoengsao.go.th/>

แผนภาพที่ ๑-๑ แผนที่จังหวัดฉะเชิงเทราที่แสดงอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง

๒. ข้อมูลพื้นที่การเกษตร

ข้อมูลพื้นที่การเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรามีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๖๕,๕๖๒ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกพืชทั้งหมด ๒,๔๓๓,๐๗๕ ไร่ (๗๒.๗๕% ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ๖๒๕,๔๑๕ ไร่ มันสำปะหลัง ๒๑๓,๙๙๔ ไร่ ยางพารา ๒๐๑,๕๑๖ ไร่ มะพร้าวอ่อน ๑๒,๙๙๔ ไร่ มะพร้าวแก่ ๘,๖๕๓ ไร่ และพื้นที่เกษตรอื่นๆ ๙๕๑,๒๑๕ ไร่ โดยเป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน ๑,๑๐๑,๒๗๓ ไร่ โดยอำเภอที่เพาะปลูกพืชสูงสุด ๓ อันดับ ได้แก่ อำเภอสนามชัย เขต อำเภอกาตะเกียบ และอำเภอนวมสารคาม และด้านการเพาะปลูกพืชสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ ปลูกข้าวนาปี ปลูกข้าวนาปรัง และปลูกมันสำปะหลัง ตามลำดับ (ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา)

รายได้เกษตรกรขึ้นอยู่กับนโยบายรัฐและกลไกตลาดพืชเศรษฐกิจของจังหวัดฉะเชิงเทรา มีหลายชนิด เช่น ข้าว มะม่วง มันสำปะหลัง กัญชง ยางพารา โดยเฉพาะมะม่วงน้ำดอกไม้เป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจที่สร้างชื่อเสียงให้จังหวัดฉะเชิงเทราอย่างมาก เพราะมีรสชาติหวานอร่อย เนื่องจากได้รับทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม มีปริมาณผลผลิตมากเป็นอันดับ ๑ ของประเทศ ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกมะม่วงทั้งหมด ๒๙,๙๙๔ ไร่ มีสมาชิก ๗,๕๙๘ ราย มีผลผลิตออกสู่ตลาด ๑๙,๖๖๔ ตัน/ปีมะม่วงน้ำดอกไม้มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๖,๒๕๕ ไร่ พื้นที่ปลูกหลักอยู่ในอำเภอเมืองบางคล้า และพนมสารคาม

ด้านการประมง จำนวนผู้ประกอบการทั้งหมด ๘,๐๕๙ ราย จำนวนฟาร์ม ๘,๐๕๐ แห่ง เนื้อที่เลี้ยงรวม ๑๓๐,๓๘๙.๖๕ ไร่ โดยอำเภอที่มีจำนวนผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์น้ำสูงสุด ๓ อันดับ ได้แก่ อำเภอบางคล้า อำเภอเมืองฉะเชิงเทราและอำเภอบ้านโพธิ์ ตามลำดับ (สำนักงานประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา

ด้านการปศุสัตว์ การเลี้ยงสัตว์สูงสุด ๓ อันดับ(คิดตามมูลค่า)ของจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ การเลี้ยงไก่ไข่ สุกร และไก่เนื้อ ตามลำดับ

๓. ข้อมูลการบริหารจัดการน้ำ

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญคือแม่น้ำบางปะกงเป็นแม่น้ำสายหลักที่ไหลผ่านจากด้านทิศเหนือลงสู่อ่าวไทยทางด้านทิศใต้ ทำให้แบ่งพื้นที่ของจังหวัดออกเป็น ๒ ส่วน คือพื้นที่ฝั่งขวาของแม่น้ำบางปะกงและพื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกง โดยพื้นที่ฝั่งขวาของแม่น้ำบางปะกงเป็นพื้นที่ชลประทานลุ่มเจ้าพระยา มีลักษณะทางกายภาพเป็นที่ราบลุ่ม ต่อเนื่องจากกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ โดยไม่มีอ่างเก็บน้ำในเขตพื้นที่ การบริหารจัดการใช้การรับน้ำจากระบบชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยาเป็นแหล่งน้ำหลักและรับน้ำจากแม่น้ำบางปะกงเพิ่มเติมกรณีที่ยังไม่ประสบปัญหาความเค็มรุกตัวกระจายน้ำเข้าสู่คลองซึ่งประกอบด้วยคลองชลประทานและคลองธรรมชาติจำนวนมาก ขณะที่พื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกง เป็นพื้นที่ชลประทานเฉพาะบริเวณที่ราบตามแนวริมฝั่งแม่น้ำไปจนถึงคลองส่งน้ำชลประทานท่าลาด โดยมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่คืออ่างเก็บน้ำคลองสียัดและอ่างเก็บน้ำขนาดกลางคืออ่างเก็บน้ำคลองระบมเป็นแหล่งน้ำหลักที่ใช้ในการบริหารจัดการน้ำ โดยเก็บกักน้ำในช่วงฤดูฝนและจัดสรรให้กับพื้นที่ชลประทานคลองท่าลาดในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งมีระบบคูคลองธรรมชาติและทางน้ำชลประทานอื่นๆ เชื่อมโยงกระจายน้ำเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูก

ปัจจุบันพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง และอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กที่สามารถเก็บกักน้ำได้รวม ๕๐๐.๑๑ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ในเขตชลประทานจำนวน ๑,๑๔๒,๘๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐๒ ของพื้นที่จังหวัด สำหรับโครงการชลประทานที่รับผิดชอบการบริหารจัดการน้ำในเขตพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มี ๗ หน่วยงาน ในพื้นที่ฝั่งขวาและพื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกง ดังนี้

พื้นที่ฝั่งขวาของแม่น้ำบางปะกง มี ๓ หน่วยงานคือ

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตใต้ รับผิดชอบพื้นที่ชลประทานฝั่งขวาของแม่น้ำบางปะกงช่วงบริเวณคลองทวารสายล่างถึงคลองบางนาท มีแหล่งน้ำสำคัญคือคลองทวารสายล่าง และคลองสียัด

๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิตรับผิดชอบพื้นที่ชลประทานฝั่งขวาของแม่น้ำบางปะกงช่วงบริเวณคลองบางนาทถึงคลองข้างคันกันน้ำ(คลองชายทะเล) มีแหล่งน้ำสำคัญคือคลองบางนาท คลองนครเนื่องเขต คลองประเวศบุรีรมย์ คลองสำโรง คลองข้างคันกันน้ำ คลองเปรี้งและคลองอุดมชลจร

๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตรรับผิดชอบพื้นที่ชลประทานฝั่งขวาของแม่น้ำบางปะกง ช่วงบริเวณคลองแสนแสบถึงคลองประเวศบุรีรัมย์ มีแหล่งน้ำสำคัญคือคลองแสนแสบ คลองพระองค์ไชยานุชิต และคลองนครเนื่องเขต

พื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกง มี ๔ หน่วยงานคือ

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวงรับผิดชอบพื้นที่ชลประทานฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกงช่วง บริเวณแม่น้ำปราจีนบุรีถึงคลองท่าลาด มีแหล่งน้ำสำคัญคือคลองบางกระเจ็ด คลองคูมอญ คลองบางกระดาน คลองจรเข้ต่ายและคลองไผ่กลิ้ง

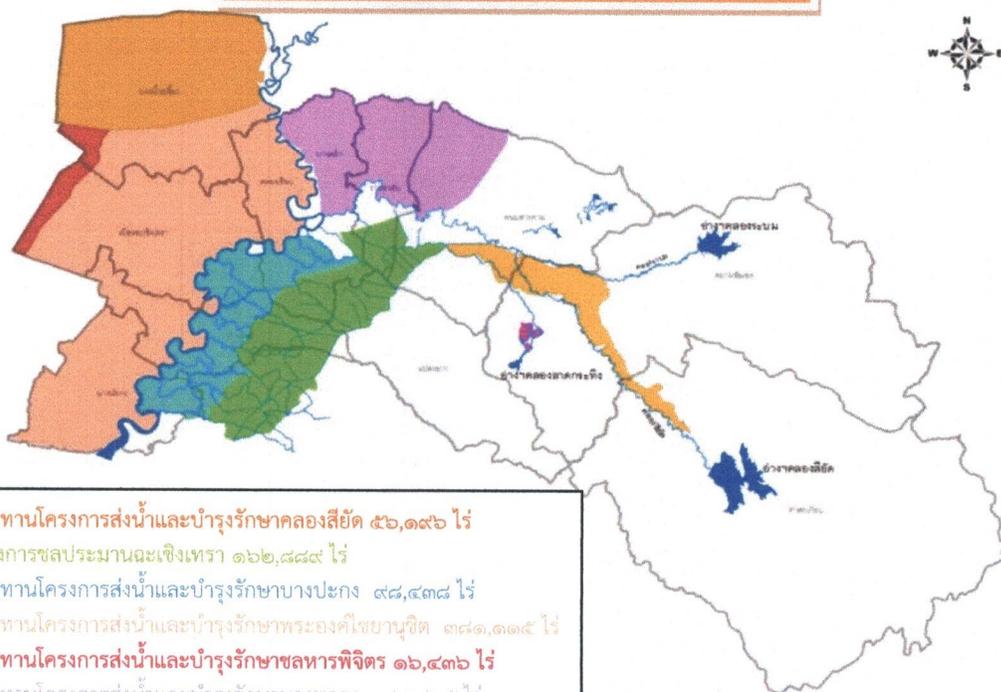
๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนบางปะกงรับผิดชอบพื้นที่ชลประทานฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกง เฉพาะระบบส่งน้ำเขื่อนบางปะกง

๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองสิยด์รับผิดชอบพื้นที่ชลประทานฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกง เฉพาะระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำคลองสิยด์

๔. โครงการชลประทานฉะเชิงเทรารับผิดชอบพื้นที่ชลประทานฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกงเฉพาะ ระบบส่งน้ำฝายท่าลาด ระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำลาดกระทิง ระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำโจน อ่างเก็บน้ำคลองระบม คลองสิยด์ คลองระบม คลองท่าลาด รวมทั้งคลองชลประทานพื้นที่จากแม่น้ำบางปะกงถึงคลองส่งน้ำ สายใหญ่ท่าลาด ได้แก่คลองท่าทองกลาง คลองบางไผ่-วังเย็น คลองวังซุง คลองบ้านโพธิ์ และคลองนาล่าง เป็นต้น

พื้นที่ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ที่ดินส.ป.ก.และเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยพื้นที่ เพาะปลูกนอกเขตชลประทานใช้แหล่งน้ำจากคูคลองธรรมชาติ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น สระเก็บน้ำ บ่อน้ำบาดาล และแหล่งน้ำขนาดเล็กที่ก่อสร้างโดยหน่วยงานอื่นๆ

แผนที่หน่วยงานชลประทานในจังหวัดฉะเชิงเทรา

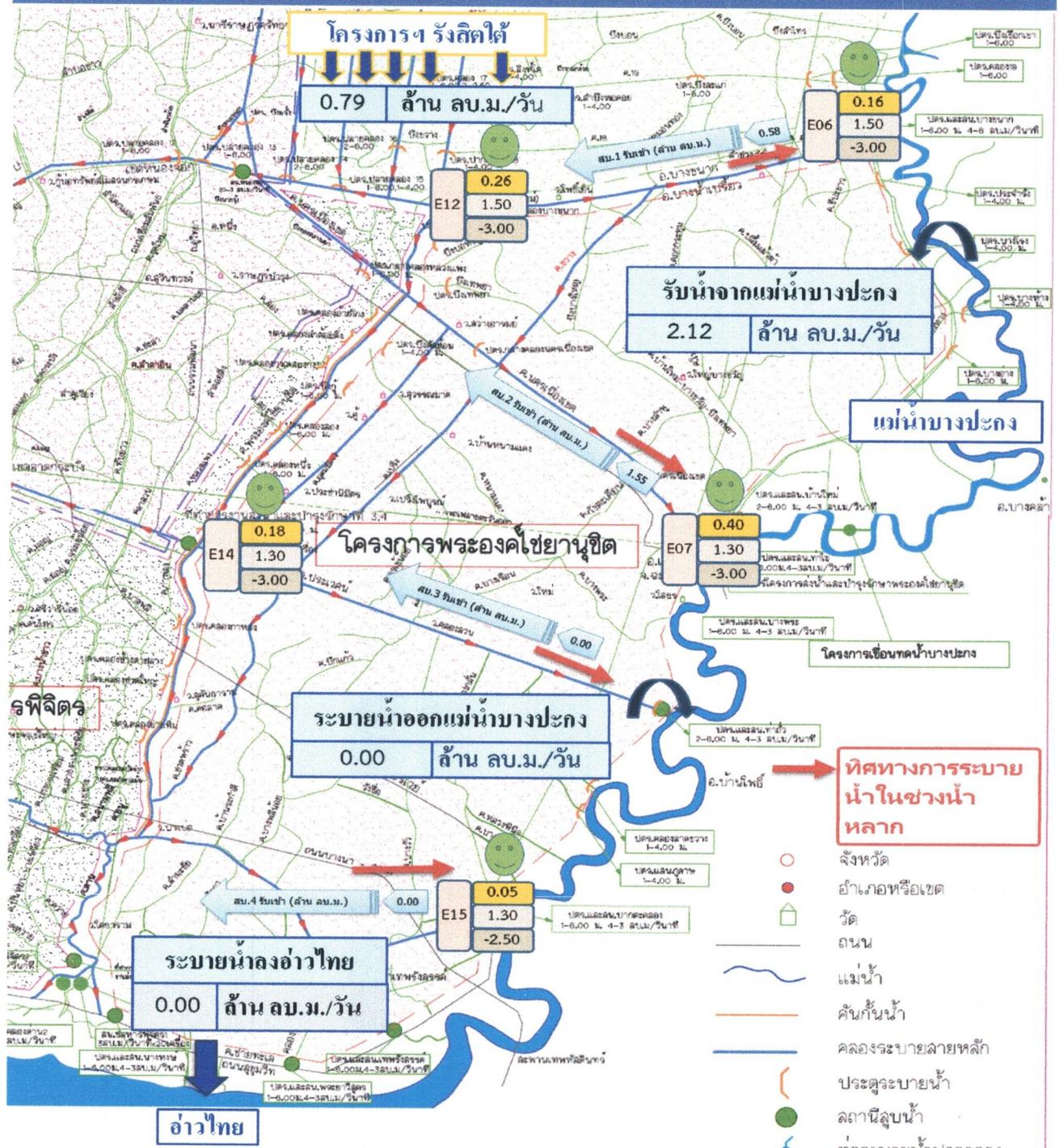

- พื้นที่โครงการชลประทานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองสิยด์ ๕๖,๑๙๖ ไร่
- พื้นที่ชลประทานโครงการชลประทานฉะเชิงเทรา ๑๖๒,๘๘๙ ไร่
- พื้นที่โครงการชลประทานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางปะกง ๙๘,๔๓๘ ไร่
- พื้นที่โครงการชลประทานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต ๓๘๑,๑๑๕ ไร่
- พื้นที่โครงการชลประทานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร ๑๖,๔๓๖ ไร่
- พื้นที่โครงการชลประทานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง ๑๔๑,๙๓๕ ไร่
- พื้นที่โครงการชลประทานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาวังสิตใต้ ๑๖๙,๗๔๐ ไร่
- พื้นที่นอกเขตชลประทาน

แผนที่แสดงทิศทางการไหลของน้ำ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต

Symbol	สถานะ	รหัส	จุดเฝ้าระวัง	โครงการฯ	ส.พ.ที่	พิกัด	
						E	N
▲	วิกฤตน้ำท่วม	E06	ปตร.บางขนาก	พระองค์ฯ	1	13.871173	101.137352
▲	เฝ้าระวังน้ำท่วม	E07	ปตร.ท่าไผ่		2	13.695162	101.076572
●	ปกติ	E12	ปตร.กลางคลองบางขนาก		1	13.839229	100.984841
▼	เฝ้าระวังน้ำแล้ง	E13	ปตร.กลางคลองนครเนื่องเขต		2	13.779600	100.983754
▼	วิกฤตน้ำแล้ง	E14	ปตร.กลางคลองประเวศน์	3	13.684722	100.893116	
⊕	ไม่ได้รับรายงานข้อมูล	E15	ปตร.ปากตะคลอง	4	13.542376	100.987405	

รหัสอาคาร	ระดับน้ำปัจจุบัน
	ระดับคันคลอง
	ระดับท้องคลอง

ตารางสรุปสภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำจังหวัดฉะเชิงเทรา
(อ่างเก็บน้ำที่ก่อสร้างและบำรุงรักษาโดยกรมชลประทาน)

ข้อมูล ณ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

อ่างเก็บน้ำ	อำเภอ	ฝน (มม.)	ความจุเก็บ กัก (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุ ปัจจุบัน (ล้าน ลบ.ม.)	% ของ ความจุ เก็บกัก	น้ำไหลลงอ่างฯ (ล้าน ลบ.ม.)	ระบาย/ใช้ น้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	สภาพ หลัง ทำนบดิน
คลองสี่ยัด	ท่าตะเกียบ	๐.๐	๔๒๐.๐๐	๙๔.๖๖๖	๒๒.๕๔	-	๐.๑๔๐	๑
คลองระบม	สนามชัยเขต	๐.๐	๕๕.๕๐	๑๒.๐๖๖	๒๑.๗๔	-	๐.๐๒๗	๑
ลาดกระทิง	สนามชัยเขต	๐.๐	๔.๒๐	๑.๙๑๘	๔๕.๖๗	-	๐.๐๑๐	๑
น้ำโจน ๒	พนมสารคาม	๐.๐	๑.๙๖	๐.๘๒๓	๔๒.๐๒	-	-	๑
น้ำโจน ๑๖	พนมสารคาม	๐.๐	๑.๙๗	๑.๑๓๙	๕๗.๘๑	-	-	๑

หมายเหตุ :

a. คอสัมพันธ์อ่างเก็บน้ำ

๑. อ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำไหลลงอ่างตลอดปีน้อยกว่าหรือใกล้เคียงความจุเก็บกัก รายงานเมื่อปริมาณน้ำปัจจุบันตั้งแต่ ๗๐% ของความจุเก็บกัก ขึ้นไป
๒. อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ และอ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำไหลลงอ่างตลอดปีมากกว่าความจุเก็บกัก รายงานทุกวัน

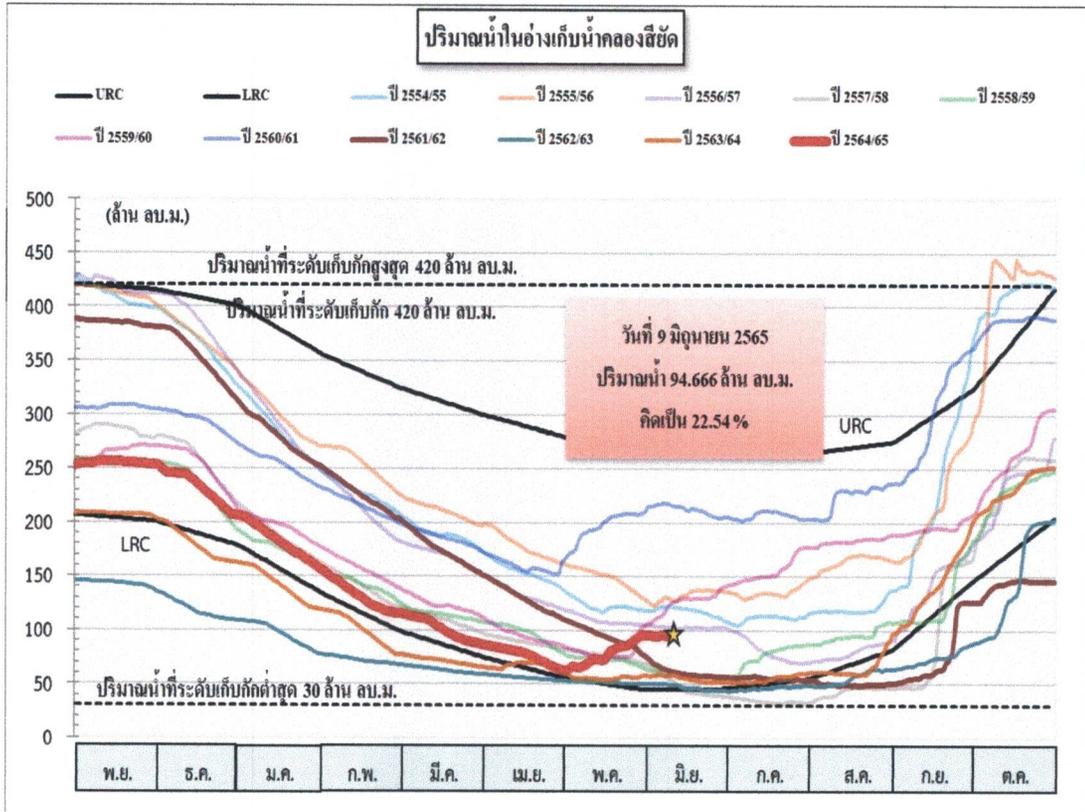
b. คอสัมพันธ์สภาพหลังทำนบดิน

ใส่หมายเลข ๑ = สภาพปกติ , ๒ = มีหลุม บ่อ บางจุด , ๓ = มีน้ำขัง , ๔ = ควรซ่อมแซม

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลองสรีด จังหวัดฉะเชิงเทรา รายงานสถานการณ์น้ำ ประจำวันที่ 9 มิถุนายน 2565

ตารางแสดงโครงการชลประทานในเขตจังหวัดฉะเชิงเทราที่ก่อสร้าง

โครงการ	จำนวนโครงการ	เก็บกักน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากชลประทาน (ไร่)	คิดเป็นร้อยละของพื้นที่ถือครองการเกษตร
๑. แหล่งน้ำชลประทานประเภทอ่างเก็บน้ำ				
- โครงการชลประทานขนาดใหญ่	๑	๔๒๐	๑๖๖,๑๗๔	๕.๐๙
- โครงการชลประทานขนาดกลาง	๒	๕๙.๗	๑๘,๘๒๖	๐.๕๘
- โครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๓๗	๑๔.๕๗	๑๐๐,๑๒๖	๓.๐๖
- โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๙	๕.๘๔	๗,๙๓๐	๐.๒๔
๒. แหล่งน้ำชลประทานประเภทรับน้ำนอง				
- โครงการชลประทานขนาดใหญ่	๗	-	๘๔๙,๗๗๐	๒๖.๐๕
รวม	๑๕๖	๕๐๐.๑๑	๑,๑๕๒,๘๒๖	๓๕.๐๒

ที่มา : โครงการชลประทานฉะเชิงเทรา

ปัญหาน้ำท่วม

ลักษณะการเกิดปัญหาน้ำท่วมในจังหวัดฉะเชิงเทรา สามารถแบ่งได้ ๒ ลักษณะคือสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน (Flash Flood) และน้ำท่วมล้นตลิ่งสองฝั่งลำน้ำ (River Flood)

บทที่ ๒

การบริหารจัดการภัยพิบัติของจังหวัด

บทที่ ๒

การบริหารจัดการภัยพิบัติของจังหวัด

๑. ความสำคัญของปัญหา

ปัญหาภัยพิบัติเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปีและนับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ในปีนี้คาดว่าปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศในช่วงฤดูฝน จะน้อยกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๕ แต่จะมากกว่าปีที่แล้ว (ปีที่แล้วในช่วงฤดูฝนน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ ๑๑ ส่วนปริมาณรวมทั้งปีน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ ๑๕) สำหรับช่วงต้นฤดูฝน (ประมาณกลางพฤษภาคม - มิถุนายน) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะต่ำกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ ๕ ส่วนช่วงกลางฤดูฝน (กรกฎาคม - สิงหาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่ จะใกล้เคียงค่าปกติ และช่วงปลายฤดูฝน (กันยายน - กลางตุลาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะต่ำกว่าค่าปกติร้อยละ ๕ - ๑๐ อนึ่ง ในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นที่สุด และมีโอกาสสูงที่จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านประเทศไทยตอนบน ซึ่งจะส่งผลให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่ และอาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในบางแห่ง ซึ่งอาจสร้างความเสียหายแก่พื้นที่การเกษตร และผลผลิตทางการเกษตรได้

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ ปัญหาอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยกำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานในการป้องกันและบรรเทาความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตร ตลอดจนให้การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน ให้แก่เกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันและลดผลกระทบจากปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรของส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

๒) เพื่อเตรียมความพร้อมของส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

เป้าหมาย

พื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ จำนวน ๑๑ อำเภอ ๙๓ ตำบล ๘๙๒ หมู่บ้าน

๑) ก่อนเกิดภัย : การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction)

- การป้องกันและลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation)

๑) มาตรการที่ใช้โครงสร้าง ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ ระบบชลประทานเพื่อป้องกันอุทกภัย/ภัยแล้ง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันดินโคลนถล่ม

๒) มาตรการที่ไม่ใช่โครงสร้าง ได้แก่ วางแผนการจัดสรรน้ำ วิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง เพื่อกำหนดพื้นที่เสี่ยงด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนพร้อมแผนบริหารจัดการเพื่อลด ความเสี่ยงดังกล่าว แผนปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยฝนทิ้งช่วงและเติมน้ำในแหล่งน้ำที่มี ปริมาณน้อย

- การเตรียมความพร้อม (Preparedness)

๑) การปรับตัว ได้แก่ การให้คำแนะนำการเพาะปลูกในช่วงฤดูแล้ง การส่งเสริมอาชีพเสริม หรือวิสาหกิจชุมชนให้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ การปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตร ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๒) การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ ได้แก่ การแจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ การเตรียมพร้อมด้าน เครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักร ยานพาหนะ การสำรองเสบียงสัตว์ การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้าน ประมง ด้านปศุสัตว์ ให้เป็นปัจจุบัน การจัดทำแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร เช่น แผนเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันโรคระบาดพืชและสัตว์ แผนการจัดหน่วยเฉพาะกิจลง พื้นที่เพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย การดูแลสุขภาพสัตว์ แผนการสำรวจ และประเมินความเสียหาย วิธีการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และแผนสร้างการรับรู้ให้ เกษตรกรรู้จักเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติ

๒) ขณะเกิดภัย : การจัดการภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)

- การเผชิญเหตุ (Response) ได้แก่ การบริหารจัดการน้ำ การติดตั้งเครื่องสูบน้ำ การแจ้งเตือนเกษตรกร

- การบรรเทาทุกข์ (Relief) ได้แก่ แจกจ่ายเสบียงสัตว์และดูแลสุขภาพสัตว์ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัยเพื่อให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเกษตรกร สำรวจและประเมินความเสียหายเบื้องต้น รายงานสถานการณ์

๓) หลังเกิดภัย : การฟื้นฟู (Recovery) และสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม (Build Back Better)

- การซ่อมสร้าง (Reconstruction) ได้แก่ การประเมินความเสียหายและซ่อมสร้างระบบ โครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดหรือศัตรูพืชระบาด การฟื้นฟูพื้นที่ การเกษตร

- การฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ด้านการเกษตรที่เกิดจากภัย การประเมินความต้องการ/จำเป็นในการฟื้นฟูหลัง เกิดภัย การช่วยเหลือเยียวยาตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บทบาทหน้าที่ ของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

๑) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ติดตามและแก้ไข ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด มีหน้าที่ประสานติดตามสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร แจ็งเตือนภัย รวมทั้งติดตาม เฝ้าระวังการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ และรวบรวมข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น การให้ความช่วยเหลือ ขณะเกิดภัย แล้วรายงานสถานการณ์และผลการช่วยเหลือต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์ และศูนย์ฯ ส่วนกลาง ทราบ และร่วมปฏิบัติงานกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้าในระดับพื้นที่

๒) โครงการชลประทานฉะเชิงเทรา ดำเนินการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ติดตามเฝ้าระวัง สถานการณ์น้ำ วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน วางแผนป้องกันน้ำท่วม น้ำแล้ง กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำของกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามแผนที่กำหนด ประชาสัมพันธ์ รับผิดชอบให้ ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย

๓) สำนักงานประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา มีหน้าที่จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ประชาสัมพันธ์แจ็งเตือนภัยเกษตรกรให้คำแนะนำด้านวิชาการ วางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับ ช่วงฤดูกาล รวมถึงการป้องกันและกำจัดโรคระบาดสัตว์น้ำ การติดตามสถานการณ์ รายงานความเสียหาย และ ให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ

๔) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดฉะเชิงเทรา มีหน้าที่จัดทำทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์ ให้คำแนะนำในการ วางแผนการเลี้ยงสัตว์ ดูแลสุขภาพสัตว์ วางแผนอพยพสัตว์และประสานจัดหาแหล่งน้ำสำหรับสัตว์ในฤดูแล้ง การเตรียมเสบียงสัตว์และเวชภัณฑ์เพื่อสนับสนุนในกรณีที่ขาดแคลน ติดตามสถานการณ์ รายงานความเสียหาย และการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

๕) สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา มีหน้าที่จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยง ต่อการเกิดภัยเพื่อแจ็งเตือนเกษตรกร และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม รวมถึงได้จัดทำ แผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร

๖) สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา มีหน้าที่ จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืช ติดตาม สถานการณ์ ประชาสัมพันธ์แจ็งเตือนภัยแก่เกษตรกร และให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งดำเนินการสำรวจความเสียหาย และให้ความ ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร

๗) ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าวเพื่อแจ็งเตือน ภัยแก่เกษตรกร ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา วางแผนการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับสภาพ พื้นที่ รวมทั้งจัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีและจัดทำแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มเติม

๘) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลอง ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ รวมถึงสนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำและให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย ในเขต ปฏิรูปที่ดินฯ

๙) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา มีหน้าที่ จัดทำและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เกี่ยวกับพื้นที่การเกษตร ทรัพย์สินหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สิน รวมทั้งฝึกอบรมเพื่อฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกรที่ประสบภัย

๑๐) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ฉะเชิงเทรา ให้คำแนะนำความรู้ด้านบัญชีแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน

๑๑) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง ประชาสัมพันธ์ให้คำแนะนำในการดูแลพืช การป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ถูกต้องเหมาะสม และได้จัดเตรียมสารรองพันธุ์พืช รวมถึงจัดชุดเฉพาะกิจเคลื่อนที่เร็ว เพื่อฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม และจัดฝึกอบรมอาชีพด้านการเกษตรแก่เกษตรกรผู้ประสบภัย

๑๒) ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออก ดำเนินการปฏิบัติการฝนหลวงตามแผนปฏิบัติการ หรือตามคำร้องขอของเกษตรกร

๑๓) สำนักงานธนาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดระยอง ดำเนินการ โครงการสร้างฝายชะลอน้ำ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำสุดสวย ชุมชนสดใส โครงการปลูกต้นไม้เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้น และป้องกันการพังทลายของดิน โครงการประกันภัยข้าวนาปี โครงการประกันภัยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์โดยใช้ดัชนี น้ำฝนและดัชนีความแห้งแล้ง การจัดหาถุงยังชีพเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย การบริจาค/สิ่งของเพื่อ ซ่อมแซมทรัพย์สิน และเครื่องจักรกล และมาตรการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อน

หมายเหตุ : ที่มาของข้อมูลจากคู่มือการบริหารจัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน้า ๖๙ ,๗๐

บทที่ ๓

พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร

พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๕
ประเภท อุทกภัย

๑๗

อำเภอ	คาดการณ์ผลกระทบด้านการเกษตร				ระดับความเสี่ยง
	ด้านพืช (ไร่)	ด้านปศุสัตว์ สัตว์ (ตัว)	ด้านประมง		
			ไร่	ตรม.	
อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	๗,๕๘๑	๕,๑๘๐	๖๕๑	-	ปานกลาง
อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา	-	-	๒,๗๓๙	-	ปานกลาง
อำเภอบางปะกง	-	-	๕๕	-	น้อย
อำเภอแปลงยาว	๕๓๖	-	๑,๓๘๙	-	ปานกลาง
อำเภอบ้านโพธิ์	๓๙๓	๑,๘๐๔	๕,๕๘๑	-	ปานกลาง
อำเภอบางคล้า	-	๑๐,๒๖๒	-	-	ปานกลาง
อำเภอท่าตะเกียบ	-	-	-	-	น้อย
อำเภอคลองเขื่อน	-	-	-	-	ปานกลาง
อำเภอพนมสารคาม	๔๓,๕๑๘	๒๘๐	๑,๒๔๔	-	มาก
อำเภอราชสาส์น	-	๒๗,๖๐๖	๓,๕๕๔	-	ปานกลาง
อำเภอสนามชัยเขต	-	-	-	-	น้อย
รวม	๕๒,๐๒๘	๔๕,๑๓๒	๑๕,๒๑๒	-	

หมายเหตุ

มาก

หมายถึง

พื้นที่ประสบภัยทุกปี

ปานกลาง

หมายถึง

พื้นที่ประสบภัย ๒ - ๕ ปี/ครั้ง

น้อย

หมายถึง

พื้นที่ประสบภัยมากกว่า ๕ ปี/ครั้ง

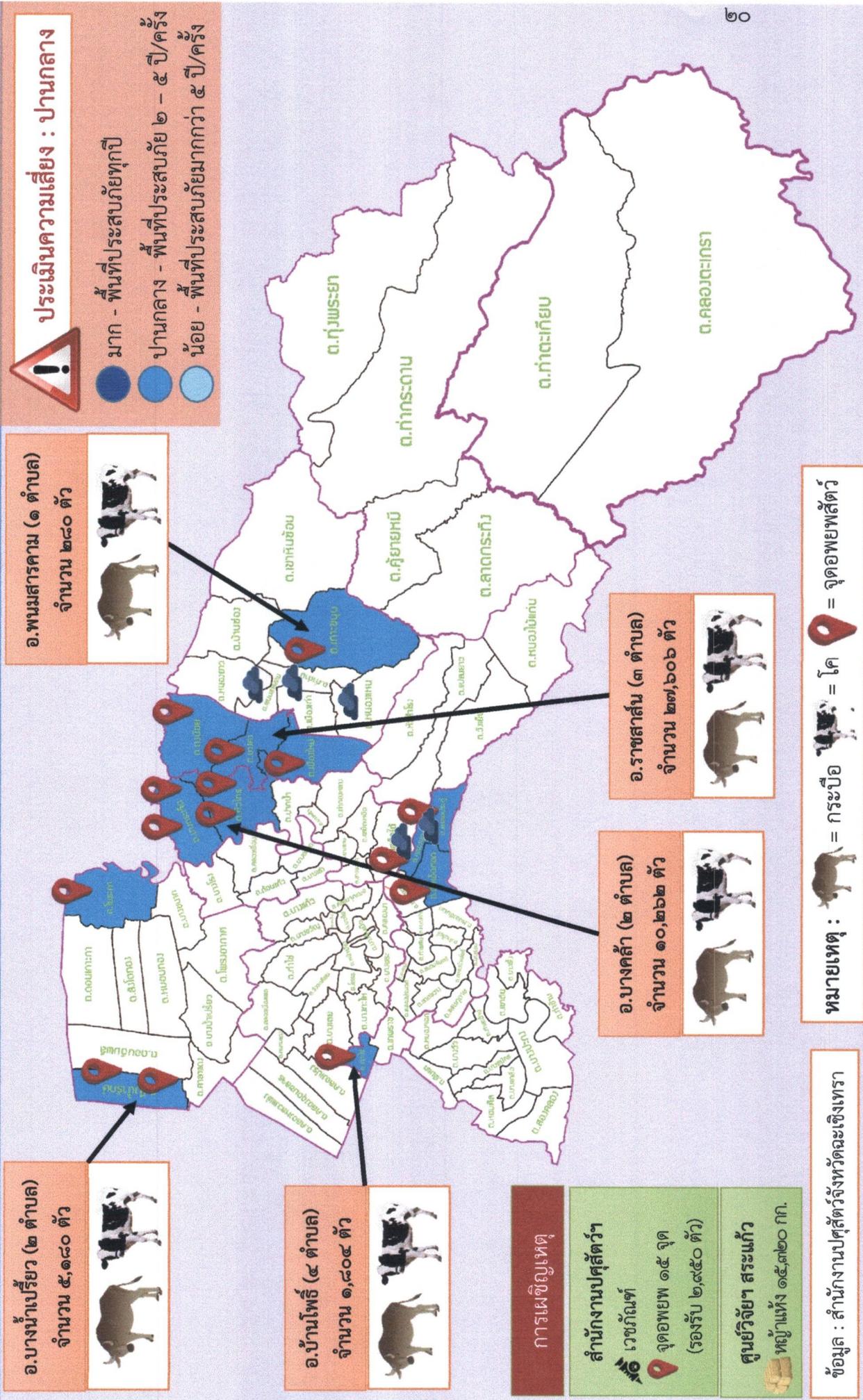

พื้นที่เสี่ยงและเฝ้าระวังอุทกภัย (ด้านปศุสัตว์)

จำนวน ๕ อำเภอ ๑๒ ตำบล รวม ๔๕,๑๓๒ ตัว

บทที่ ๔

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร
ในช่วงฤดูฝน

บทที่ ๔

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน

อุทกภัย ลักษณะการเกิดภัย เนื่องจากจังหวัดฉะเชิงเทรา มีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ โดยในช่วงฤดูฝนจะมีฝนตกหนักติดต่อกันเป็นเวลานาน ส่งผลให้ไม่สามารถระบายน้ำได้ทันเกิดน้ำท่วมขังและน้ำท่วม แต่จะเกิดแค่ช่วงระยะเวลาสั้นๆ ซึ่งอุทกภัยในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จะเกิดขึ้นประมาณในช่วงเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ทำให้จังหวัดฉะเชิงเทรา ประสบปัญหาอุทกภัยเป็นประจำทุกปี ยกเว้นในปีที่ฝนตกน้อย

๑. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

๑.๑ ระยะที่ ๑ ก่อนเกิดภัย

การเตรียมการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ด้านพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา ดำเนินการดังนี้

(๑) ติดตามและเฝ้าระวังสภาวะทางอุตุนิยมวิทยา อุทกวิทยา เช่น สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ ประเมินสถานการณ์ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบ

(๒) เตรียมการป้องกันด้านศัตรูพืช โดยให้คำแนะนำด้านวิชาการในการดูแลรักษาพืชที่ปลูกแล้ว ซึ่งจะกระทบกับภัยธรรมชาติ มิให้เกิดความเสียหาย

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฉะเชิงเทรา ดำเนินการดังนี้

- (๑) กำหนดมาตรการป้องกันและเตือนภัยล่วงหน้า ด้านโรคระบาดพืช ศัตรูพืช
- (๒) สำรวจโรค แมลงศัตรูพืช รวมถึงสภาพนิเวศน์ทั่วไป
- (๓) วิเคราะห์ข้อมูล แหล่งของโรคและศัตรูพืช การเคลื่อนย้าย ประชาสัมพันธ์
- (๔) ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนการระบาดของศัตรูพืชแก่เกษตรกร และสื่อมวลชน
- (๕) เก็บตัวอย่างศัตรูพืชในแหล่งระบาดและจำแนกชนิดศัตรูพืช
- (๖) ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ติดตามสถานการณ์การระบาด
- (๗) ให้คำแนะนำในการป้องกัน กำจัดที่เหมาะสมหรือฝึกอบรม

ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวฉะเชิงเทรา ดำเนินการดังนี้

- (๑) ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนการระบาดของศัตรูข้าวและโรคข้าว

ด้านปศุสัตว์

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดฉะเชิงเทรา ดำเนินการดังนี้

(๑) จัดเตรียมบุคลากร เพื่อประชาสัมพันธ์แนะนำเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำทางราชการและเตรียมป้องกัน จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจ

(๒) เตรียมวัสดุ อุปกรณ์และยานพาหนะสำหรับดำเนินงาน เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย

(๓) จัดทำฐานข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ข้อมูลประชากรสัตว์ แปลงหญ้าพื้นที่เลี้ยงสัตว์ซึ่งมีผลกระทบต่อเลี้ยงสัตว์ วางแผนการอพยพสัตว์ เตรียมเก็บกักน้ำสำรอง และการจัดเตรียมเสบียงสัตว์

(๔) การเฝ้าระวังการเกิดโรค การเฝ้าระวังเชิงรุก การตรวจเยี่ยมฟาร์ม การตรวจสอบรายงานภาวะโรคและแจ้งข่าวการเกิดโรค

ด้านประมง

สำนักงานประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา ดำเนินการดังนี้

- (๑) ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในรูปแบบแจ้งผ่านทางผู้นำชุมชน การกระจายเสียงทางวิทยุ โทรทัศน์
- (๒) การให้คำแนะนำทางวิชาการประมง
- (๓) เตรียมความพร้อมบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
- (๔) ติดตามและเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์น้ำ จัดเตรียมเวชภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อม

ด้านชลประทาน

โครงการชลประทาน ดำเนินการดังนี้

- (๑) จัดทำแผนการจัดสรรน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชฤดูฝนและฤดูแล้ง
- (๒) จัดทำแผนการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยในภาวะปกติ แบ่งเป็น แผนงานก่อนน้ำมา แผนงานระหว่างน้ำมา และแผนงานหลังน้ำมา การปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยในสภาวะวิกฤต
- (๓) จัดหาแหล่งจัดเก็บน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาในฤดูแล้ง และจัดหาแหล่งกักเก็บเป็นพื้นที่แก้มลิงเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยในฤดูฝน

การปฏิบัติการฝนหลวง

ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงและการบินเกษตรภาคตะวันออก ดำเนินการดังนี้

- (๑) จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงประจำปีงบประมาณ

การเตือนภัยและการประชาสัมพันธ์

ให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการเฝ้าระวังเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในการเตือนภัยที่ได้รับจากศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทางสื่อประชาสัมพันธ์ท้องถิ่นที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย ทั้งนี้ศูนย์ติดตามฯ สามารถพิจารณาปรับปรุงข้อมูลข่าวสารเตือนภัยให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่จังหวัดได้

- (๑) ให้คอยรับฟังข่าวพยากรณ์อากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อเตรียมการรับมือ
- (๒) เปิดดูแผนที่และรายชื่อหมู่บ้านพื้นที่เสี่ยงภัยที่รับผิดชอบ (ระบบเตือนภัย) และเข้าไปตรวจสอบรายชื่อหมู่บ้านดังกล่าว พร้อมแจ้งเตือนประชาชน
- (๓) เมื่อเกิดฝนตกหนักให้เข้าไปยังหมู่บ้านที่มีปัญหา เพื่อสำรวจและจัดทำรายงานผ่านระบบเตือนภัยต่อไป
- (๔) ก่อนเกิดเหตุให้เจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงภัย และแจ้งเตือนประชาชนในหมู่บ้านเสี่ยงภัยให้ระวังตัว

๑.๒ ระยะเวลา ๒ ขณะเกิดภัย (เมื่อเกิดภัยพิบัติ)

๑. การติดตามสถานการณ์ การแจ้งเตือนภัย และการรายงาน

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา ติดตามข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น หอกระจายข่าวประจำ

หมู่บ้าน วิฑูษุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และทางผู้นำชุมชนเครือข่ายเกษตรอาสา เครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา รายงานผลการปฏิบัติงาน ต่อศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

(๑) การประชุม

ให้ประชุมอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง โดยส่งรายงานการประชุมให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุกเดือน

(๒) การรายงานผลการดำเนินงาน

- รายงานผลการแจ้งเตือนภัยด้านการเกษตรและการประชาสัมพันธ์ (แบบที่ ๑) ส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกเดือน

- รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ด้านการเกษตร เมื่อเกิดภัยให้รายงานข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย ๑) สถานการณ์เบื้องต้น ๒) ประเมินความเสียหายเบื้องต้น ๓) การช่วยเหลือเบื้องต้น ๔) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกสัปดาห์ เมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะที่สามารถสำรวจความเสียหายด้านการเกษตรได้ ให้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ (แบบที่ ๒) ส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุกวันที่ ๓๐ ของเดือน

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดฉะเชิงเทราติดตามสถานการณ์การรายงานพยากรณ์อากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยและดำเนินการอพยพย้ายสัตว์ไปที่ปลอดภัย ให้คำแนะนำดูแลสุขภาพสัตว์และรักษาสัตว์ป่วย สนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์

๑.๓ ระยะที่ ๓ หลังเกิดภัย

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยสำนักงานเกษตรอำเภอรายงานสถานการณ์ภัยธรรมชาติ ตามแบบ (คชภ. ๑) ส่งสำนักงานเกษตรจังหวัดและนายอำเภอทันที หรือภายใน ๒๔ ชั่วโมง เพื่อเตรียมการช่วยเหลือเบื้องต้น

๒. แผนการจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำบางปะกง เพื่อป้องกันอุทกภัย ปี ๒๕๖๕

พื้นที่เสี่ยงประสบภัยน้ำท่วมจังหวัดฉะเชิงเทรา แยกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

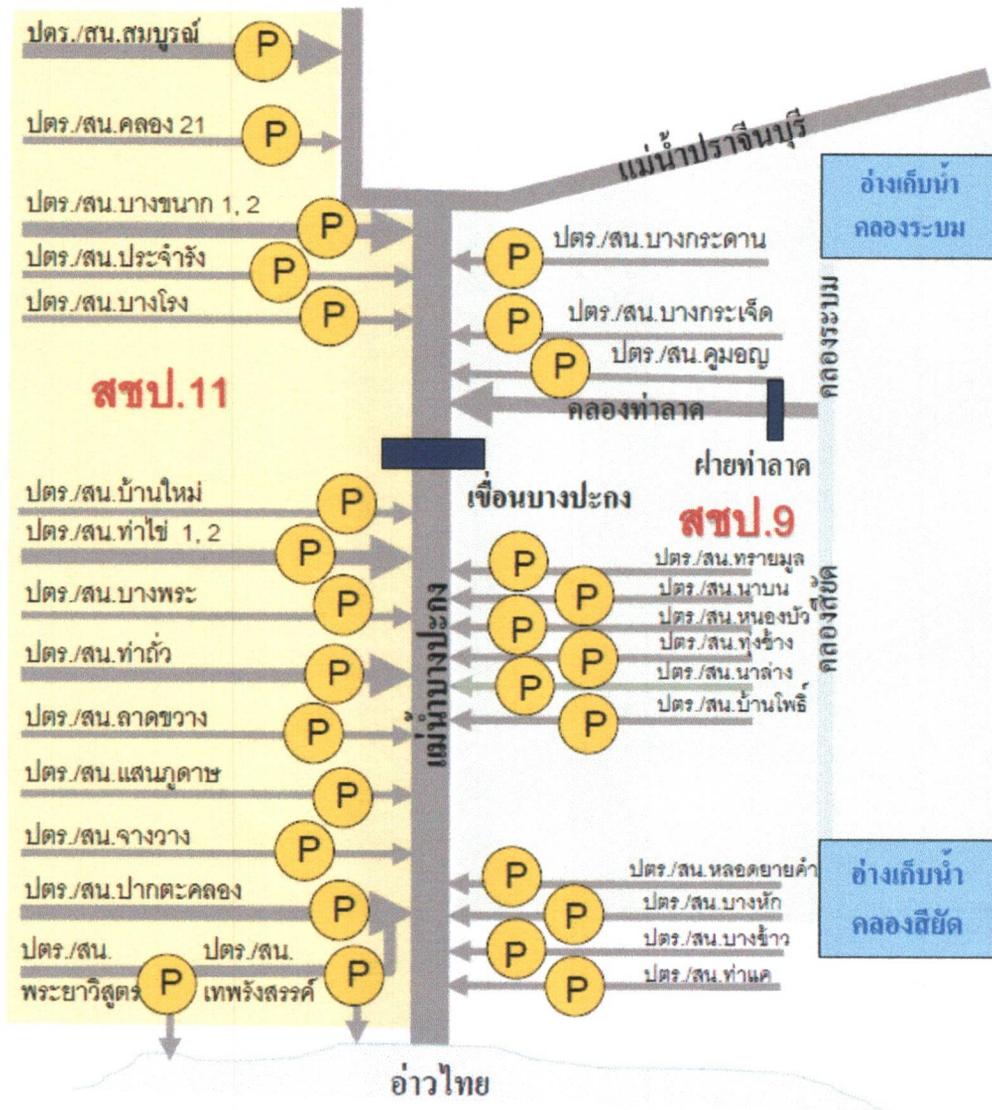
๑) พื้นที่ริมสองฝั่งแม่น้ำบางปะกงตอนบน (นอกแนวคันกั้นน้ำในเขต อ.บางน้ำเปรี้ยว อ.คลองเขื่อน และ อ.บางคล้า) ที่อาจประสบปัญหาน้ำเอ่อล้นตลิ่ง เฝ้าระวังโดย ติดตามระดับน้ำ/ปริมาณน้ำในแม่น้ำนครนายก (สถานี NY๑B) และแม่น้ำปราจีนบุรี (สถานี Kgt๓ และ Kgt๑) เพื่อแจ้งเตือนประชาชนภายใน ๑๘ -๒๔ ชั่วโมง

๒) พื้นที่ภายในแนวคันกั้นน้ำซึ่งได้รับอิทธิพลจากภาวะน้ำเหนือไหลหลากโดยพื้นที่ฝั่งขวาแม่น้ำบางปะกง (พื้นที่ สขป.๑๑) ได้รับปริมาณน้ำระบายจากพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาทางทิศเหนือของพื้นที่ ส่วนพื้นที่ฝั่งซ้ายแม่น้ำบางปะกง (พื้นที่ สขป.๙) ได้รับปริมาณน้ำระบายจากพื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรีทางทิศเหนือ และลุ่มน้ำสาขาลองท่าลาดจากปริมาณน้ำท่าในคลองระบมและคลองสียัด ท้ายอ่างเก็บน้ำทั้งสองแห่ง

การบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันภาวะน้ำท่วมขังพื้นที่ลุ่มต่ำโดย :

- เปิดระบายน้ำผ่าน ประตู.ริมแม่น้ำบางปะกงทั้งสองฝั่ง ในขณะที่น้ำลง
- สูบน้ำที่สถานีสูบน้ำไฟฟ้า ในขณะที่น้ำขึ้นหรือน้ำทะเลหนุนสูง โดยศักยภาพการสูบน้ำบนพื้นที่ฝั่งขวาแม่น้ำบางปะกง ๓๑๕ ลบ.ม./วินาที หรือวันละ ๒๗.๒๑๖ ล้าน ลบ.ม. ส่วนพื้นที่ฝั่งซ้ายแม่น้ำบางปะกง สูบได้ ๗๘ ลบ.ม./วินาที หรือวันละ ๖.๗๓๙ ล้าน ลบ.ม. รวมทั้งสองฝั่งสามารถระบายน้ำได้วันละ ๓๓.๙๕๕ ล้าน ลบ.ม.
- ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ ๒๓ เครื่อง เพื่อช่วยเร่งระบายน้ำพื้นที่ฝั่งซ้าย

บทที่ ๔
แผนปฏิบัติการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย ด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
(ช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๕)

๔.๑ แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย

กิจกรรม	เป้าหมาย		พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ						หน่วยงานรับผิดชอบ						
	หน่วยนับ			ปี ๒๕๖๕												
	จำนวน	ครั้ง/เดือน		ค.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ก่อนเกิดภัย																
๑. การเตรียมความพร้อมศูนย์ติดตามฯจังหวัด - ประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ /หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน - การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัย - ประกาศเตือนภัยให้ข้อมูลหรือสถานการณ์ที่จำเป็นต่อการรับรู้ เพื่อแจ้งเตือนผู้ที่มีความเสี่ยง จะได้รับผลกระทบล่วงหน้า เพื่อให้เตรียมรับสถานการณ์ได้ทันเวลา	๑	ครั้ง/เดือน	ศูนย์ฯจังหวัด													ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
๒. การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยและการจัดทำฐานข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่เสี่ยงภัย - ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย - ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่เสี่ยงภัย	๑	ครั้ง/เดือน	พื้นที่เสี่ยงภัย													ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
๓. การเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ๑) ด้านการบริหารจัดการน้ำ - วางแผนการจัดสรรน้ำ - การขุดลอกและกำจัดวัชพืช - การจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องสูบน้ำ ยานพาหนะ - ตรวจสอบความพร้อมอาคารชลประทานเพื่อรับน้ำหลาก - คัดค้านำหนักชีวภาพ - ขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๑/๕๓	อำเภอ/ตำบล	จ.ฉะเชิงเทรา													สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา
๒) ด้านการบริหารจัดการน้ำ - วางแผนการจัดสรรน้ำ - การขุดลอกและกำจัดวัชพืช - การจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องสูบน้ำ ยานพาหนะ - ตรวจสอบความพร้อมอาคารชลประทานเพื่อรับน้ำหลาก - คัดค้านำหนักชีวภาพ - ขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๑/๕๓	อำเภอ/ตำบล	จ.ฉะเชิงเทรา													เกษตร, ประมง, ปศุสัตว์
๓) ด้านการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ๑) ด้านการบริหารจัดการน้ำ - วางแผนการจัดสรรน้ำ - การขุดลอกและกำจัดวัชพืช - การจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องสูบน้ำ ยานพาหนะ - ตรวจสอบความพร้อมอาคารชลประทานเพื่อรับน้ำหลาก - คัดค้านำหนักชีวภาพ - ขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๑	อำเภอ	จ.ฉะเชิงเทรา													ชลประทาน/ขยายขีดคลอง สียัด/เขื่อนบางปะกง
๑) ด้านการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ๑) ด้านการบริหารจัดการน้ำ - วางแผนการจัดสรรน้ำ - การขุดลอกและกำจัดวัชพืช - การจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องสูบน้ำ ยานพาหนะ - ตรวจสอบความพร้อมอาคารชลประทานเพื่อรับน้ำหลาก - คัดค้านำหนักชีวภาพ - ขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	N/A	ล้าน ส.ม.	จ.ฉะเชิงเทรา													คป.คลองสียัด
๑) ด้านการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ๑) ด้านการบริหารจัดการน้ำ - วางแผนการจัดสรรน้ำ - การขุดลอกและกำจัดวัชพืช - การจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องสูบน้ำ ยานพาหนะ - ตรวจสอบความพร้อมอาคารชลประทานเพื่อรับน้ำหลาก - คัดค้านำหนักชีวภาพ - ขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	N/A	แห่ง	จ.ฉะเชิงเทรา													สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา
๑) ด้านการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ๑) ด้านการบริหารจัดการน้ำ - วางแผนการจัดสรรน้ำ - การขุดลอกและกำจัดวัชพืช - การจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องสูบน้ำ ยานพาหนะ - ตรวจสอบความพร้อมอาคารชลประทานเพื่อรับน้ำหลาก - คัดค้านำหนักชีวภาพ - ขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๐,๐๐๐	กิโลกรัม	พื้นที่ประสบภัย													สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา
๑) ด้านการเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย ๑) ด้านการบริหารจัดการน้ำ - วางแผนการจัดสรรน้ำ - การขุดลอกและกำจัดวัชพืช - การจัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องสูบน้ำ ยานพาหนะ - ตรวจสอบความพร้อมอาคารชลประทานเพื่อรับน้ำหลาก - คัดค้านำหนักชีวภาพ - ขุดแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๒๖๒	บ่อ	จ.ฉะเชิงเทรา													สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา
ด้านพืช																
๑. การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัย	๑๑/๕๓	อำเภอ/ตำบล	พื้นที่เสี่ยงภัย													
๒. ประชาสัมพันธ์การแจ้งเตือน ให้ข้อมูลหรือสถานการณ์ที่จำเป็นต่อการรับรู้ เพื่อแจ้งเตือนผู้ที่มีความเสี่ยง จะได้รับผลกระทบล่วงหน้า เพื่อให้เตรียมรับสถานการณ์ได้ทันเวลา	๑๑/๕๓	อำเภอ/ตำบล	พื้นที่เสี่ยงภัย													
๓. จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืชให้เป็นปัจจุบัน	N/A	ครั้ง	จ.ฉะเชิงเทรา													
๔. จัดทำข้อมูลพื้นที่ตามแผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงภัยพืช เช่น พื้นที่การเกษตร ข้อมูลพื้นที่ที่เสี่ยงภัย ข้อมูลแหล่งน้ำหลัก/สำรอง ข้อมูลสถิติอุทกภัยในวงศุมวิทยา เชื่อมโยงให้คำแนะนำเกษตรกรเกี่ยวกับกรเริ่มการเพาะปลูกในช่วงฤดูฝน เพื่อวางแผนการผลิตให้ออกลูกกับปริมาณน้ำในพื้นที่ รวมถึงการดูแลพืชผลทางการเกษตรลดการระบาดของเพลี้ย	N/A	ครั้ง	จ.ฉะเชิงเทรา													
๕. เพื่อวางแผนการผลิตให้ออกลูกกับปริมาณน้ำในพื้นที่ รวมถึงการดูแลพืชผลทางการเกษตรลดการระบาดของเพลี้ย	๑๑/๕๓	อำเภอ/ตำบล	จ.ฉะเชิงเทรา													

กิจกรรม	เป้าหมาย		พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ							หน่วยงานรับผิดชอบ			
	ปี ๒๕๖๔				ปี ๒๕๖๕										
	จำนวน	หน่วยนับ			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.		พ.ค.	มี.ย.	ก.ค.
๔. ด้านอำนาจการ - จัดทำฐานข้อมูลการติดต่อประสานงานภายในจังหวัด - จัดทำฐานข้อมูลยานพาหนะ เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆเครื่องจักร รถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ	๑๔	หน่วยงาน	จ.ฉะเชิงเทรา												ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา
๕. ด้านปฏิบัติการฝนหลวง - การเฝ้าระวังและติดตามสภาพอากาศและสถานการณ์ภัย * ติดตามสถานการณ์และสภาพอากาศ * ติดตามและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงฝนทั้งช่วง * รวบรวมข้อมูลการร้องขอฝนของพื้นที่ - การจัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี * แผนบรรเทาฝนทั้งช่วง * แผนรับมือน้ำท่วมให้เขื่อน (รวมทั้งอ่างเก็บน้ำและสระน้ำในพื้นที่รับผิดชอบ) - การเตรียมความพร้อมเพื่อปฏิบัติการปฏิบัติการฝนหลวง * จำนวนวันตั้งหน่วยฯ ทั้ง ๗ ศูนย์ * จำนวนฐานเดิมฝนหลวง * จำนวนวันตั้งฐานเดิมฝนหลวง * จำนวนอากาศยานปีกศรียง	๘	จังหวัด	จ.ฉะเชิงเทรา												ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออก
๖. การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย - ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและแจ้งเตือนภัย	๔	ครั้ง/เดือน	พื้นที่เสี่ยงภัย												ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
๗. การพัฒนาเครือข่ายเกษตรอาสา ๑. ประสานกานนำเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง ๒. จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง	๘๗	คน	จ.ฉะเชิงเทรา												ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
ขณะเกิดภัย	๑	ฐานข้อมูล													ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
๑. การแจ้งเตือนภัยและประชาสัมพันธ์ - ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและแจ้งเตือนภัย - ประชาสัมพันธ์ข้อมูลหรือสถานการณ์ที่จำเป็นต่อการรับรู้ - ให้เจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์ และประเมินผลกระทบเบื้องต้น รายงานสถานการณ์อุทกภัย - กรณีสัตว์ขาดแคลนอาหารหรือเสียชีวิต หรือ ให้ทำการจัดซื้อหรือ ประสานศูนย์วิจัยวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์จังหวัดสระแก้ว เพื่อให้การสนับสนุนหญ้าแห้งตามโควต้าเสบียงสัตว์ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา - กรณีสัตว์ป่วยให้ทำการรักษาและให้คำแนะนำเกษตรกรในการดูแลสุขภาพสัตว์	๔	ครั้ง/เดือน	จ.ฉะเชิงเทรา												ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
	N/A	N/A	จ.ฉะเชิงเทรา												เกษตร, ประมง, ปศุสัตว์
	๑๕.๓๒๐	กิโลกรัม	พื้นที่ประสบภัย												เกษตร, ประมง, ปศุสัตว์
	N/A	ตัว	พื้นที่ประสบภัย												ปศุสัตว์จังหวัดฉะเชิงเทรา

กิจกรรม	เป้าหมาย		พื้นที่เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ						หน่วยงานรับผิดชอบ									
	จำนวน	หน่วยนับ		ปี ๒๕๖๔															
				ค.ค. พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.		พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.				
- สำนักงานเกษตรอำเภอนำเสนอคณะกรรมการ ก.ช.ภ.อ. พิจารณาให้ความช่วยเหลือ วงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท - หากวงเงินไม่เพียงพอเสนอคณะกรรมการ ก.ช.ภ.จ. ในอำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด วงเงิน ๒๐ ล้านบาท - หากพื้นที่เสียหายมากและวงเงินไม่เพียงพอ อยู่ในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วงเงิน ๕๐ ล้านบาท ๓. การติดตามและรายงาน																			
๓.๑ ติดตาม และแจ้งรัดการช่วยเหลือเกษตรกร ที่ประสบภัยของหน่วยงานต่าง ๆ ๓.๒ การรายงาน	๑	ครั้ง/เดือน																	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
- รายงานความเสียหาย ผลการช่วยเหลือ ผลการใช้จ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๑	ครั้ง/เดือน																	เกษตร, ประมง, ปศุสัตว์ ชลประทาน
- รายงานสรุปผลการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ จังหวัด	๑	ครั้ง/เดือน																	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด
- รายงานผลปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยด้านการเกษตร	๑	ครั้ง/เดือน																	ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด

แผนจัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2565

ที่	ชื่อหน่วยงาน	พื้นที่อพยพสัตว์				จำนวนสัตว์ที่รองรับได้			พิกัด		หมายเหตุ
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ชนิดสัตว์	จำนวน (ตัว)	X	Y		
1	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางคล้า	1,3,4,5	หัวไทร	บางคล้า	10	โค	150	13483388	101141241	วัดทางข้ามน้อย	
2	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางคล้า	6,7	หัวไทร	บางคล้า	10	โค	150	13493630	101101326	พื้นที่ริมถนนหมายเลข 7023	
3	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางคล้า	1,2,3,4	บางกระเจ็ด	บางคล้า	10	โค	150	13484259	101111813	พื้นที่ริมถนนหมายเลข 7023	
4	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางคล้า	5,6,7,8	บางกระเจ็ด	บางคล้า	5	โค	100	13522428	101132852	วัดสามแยก	
5	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบ้านโพธิ์	2,3	แหลมประดู่	บ้านโพธิ์	10	โค	300	13344774	101125825	ริมถนนหมายเลข 4086	
6	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบ้านโพธิ์	5	เกาะไร่	บ้านโพธิ์	12	โค	250	13404804	100580527	สนามกีฬา อบต.เกาะไร่	
7	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบ้านโพธิ์	2	สิบเอ็ดศอก	บ้านโพธิ์	10	โค	150	13363942	101071405	วัดสามกอ	
8	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบ้านโพธิ์	1	คลองขุด	บ้านโพธิ์	10	โค	300	13374008	101091271	ริมถนนหมายเลข 3045	
9	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอราชสาส์น	1,6,9	เมืองใหม่	ราชสาส์น	10	โค	300	13464944	101164505	ริมถนนหมายเลข 3344	
10	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอราชสาส์น	9,10	ดงน้อย	ราชสาส์น	10	โค	200	13490808	101175457	พื้นที่สาธารณชนในหมู่บ้าน	
11	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอราชสาส์น	2,3	บางคา	ราชสาส์น	10	โค	200	13453740	1011704114	ริมถนนหมายเลข 3444	
12	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	2	บึงนักรักษ์	บางน้ำเปรี้ยว	10	โค	200	14021504	100544504	คั่นคลองชลประทานคลอง 14	
13	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	9	บึงนักรักษ์	บางน้ำเปรี้ยว	10	โค	200	13524948	100552338	คั่นคลองชลประทานคลอง 15	
14	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	1,2,6,11	โยทะกา	บางน้ำเปรี้ยว	10	โค	200	13552125	101064500	คั่นคลองชลประทานรังสิตใต้	
15	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอพนมสารคาม	7	เกาะขุ่น	พนมสารคาม	10	โค	100	13424694	101223637	ริมถนนหมายเลข 7050	

บทที่ ๕

การติดตามและรายงาน

บทที่ ๕ การติดตามและรายงาน

การติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดให้มีระบบการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในภาพรวม โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ระดับจังหวัด ให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ระดับจังหวัด ดำเนินการดังนี้

๑. ก่อนเกิดภัย

- ให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ประชุมคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ และจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ส่งให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหา ภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. ขณะเกิดภัย

- เมื่อเกิดภัยให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ประชุมคณะกรรมการ บริหารศูนย์ เพื่อติดตามสถานการณ์และปรับแผนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรตามความ เหมาะสมกับสถานการณ์ภัย

- ให้ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด รายงานข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

- สถานการณ์เบื้องต้น
- รายงานความเสียหายเบื้องต้น
- การช่วยเหลือ (ในภาวะฉุกเฉิน)

โดยรายงานสถานการณ์ภัยพิบัติ ปี ๒๕๖๕ (แบบอุทกภัย ๒) ให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทางโทรสาร ๐-๒๖๒๙-๙๖๖๐ หรือทาง E-Mail : disas.plan@gmail.com จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ

- ให้ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด รายงานจุดเสี่ยง ระบุพิกัด ประเภทความเสี่ยง และผลการดำเนินงาน ผ่านทาง ระบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงภัยแล้ง สป.กษ. <https://www.moac.go.th/droughtzone62/index.php> เป็นประจำทุกสัปดาห์

๓. หลังเกิดภัย

- ให้ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดรายงานข้อมูลดังนี้

- การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ (การฟื้นฟูหลังเกิดภัย)
- สถานการณ์ปัจจุบัน/แนวโน้มในระยะต่อไป
- ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

โดยรายงานสถานการณ์ภัยพิบัติ ปี ๒๕๖๕ (แบบอุทกภัย ๒) ให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทางโทรสาร ๐-๒๖๒๙-๙๖๖๐ หรือทาง E-Mail : disas.plan@gmail.com จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ

ภาคผนวก

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อประสานงานงานช่วงเกิดภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา

ลำดับที่	ประเภทหน่วยงาน	ชื่อหน่วยงาน	เรื่องติดต่อ	หมายเลขโทรศัพท์
๑	ส่วนราชการ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา	ศูนย์บริการติดต่อประสานงาน	๐-๓๘๘๒-๔๕๒๐
๒	ส่วนราชการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา	แจ้งน้ำท่วมด้านพืช	๐-๓๘๕๑-๑๒๔๓
๓	ส่วนราชการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดฉะเชิงเทรา	แจ้งน้ำท่วมด้านปศุสัตว์	๐-๓๘๕๑-๑๗๐๐
๔	ส่วนราชการ	สำนักงานประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา	แจ้งน้ำท่วมด้านประมง	๐-๓๘๕๑-๑๘๕๒
๕	ส่วนราชการ	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืด เขื่อนขุนด่านปราการชล	แจ้งจระเข้หลุด	๐-๓๗๓๘-๔๐๖๐
๖	ส่วนราชการ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต	เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์	๐-๓๘๕๑-๑๑๕๔ ต่อ ๒๑
๗	ส่วนราชการ	โครงการชลประทานฉะเชิงเทรา	เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์	๐-๓๘๕๘-๗๐๙๓-๔
๘	ส่วนราชการ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองสี่แยก	เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์	๐-๓๘๐๘-๖๒๘๙
๙	ส่วนราชการ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางปะกง	เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์	๐-๓๘๐๙-๓๗๔๓
๑๐	อบจ.	อบจ.ฉะเชิงเทรา	เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์	๐-๓๘๐๙-๓๗๑๑-๕ ต่อ ๖๑๒
๑๑	ส่วนราชการ	กองพลทหารราบ ที่ ๑๑	และเครื่องมืออุปกรณ์และกำลัง พล	๐-๓๘๙๘-๑๗๐๒
๑๒	ส่วนราชการ	กองพันทหารช่างที่ ๒ กองพลทหารราบที่ ๒ รักษาพระองค์	และเครื่องมืออุปกรณ์และกำลัง พล	๐-๓๘๕๑-๑๐๑๘
๑๓	ส่วนราชการ	สนง.ทหารพัฒนาภาค ๑ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย	เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมือและกำลังพล	๐-๓๘๕๕-๒๘๘๑ ๐-๓๘๕๓-๖๔๙๕
๑๔	ส่วนราชการ	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฉะเชิงเทรา	เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์	๐-๓๘๕๓-๖๐๒๕
๑๕	รัฐวิสาหกิจ	โรงไฟฟ้าบางปะกงหน่วยงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย โรงไฟฟ้าบางปะกง	ไฟฟ้าขัดข้อง	๐-๓๘๕๗-๓๔๒๐-๗ ต่อ ๒๕๖๑-๒

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๗๗๒/๒๕๖๓

เรื่อง จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๙๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้จัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการ และการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๗๙๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ และจัดตั้งศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ผู้อำนวยการศูนย์
๒. เกษตรจังหวัด	กรรมการ
๓. ประมงจังหวัด	กรรมการ
๔. ปศุสัตว์จังหวัด	กรรมการ
๕. สหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
๖. ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	กรรมการ
๗. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการโครงการชลประทาน	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าว	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	กรรมการ
๑๖. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยสาขาหรือจังหวัด	กรรมการ

/๑๙. ผู้อำนวยการ...

๑๙. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาการเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรจังหวัด	กรรมการ
๒๐. หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กรรมการ และเลขานุการศูนย์

หน้าที่และอำนาจ

๑. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด และพิจารณา
ทบทวนแผนให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา
  ๒. ติดตามสถานการณ์เพื่อประเมินผลกระทบด้านการเกษตรรวมทั้งแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกร
ทราบได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์
  ๓. รายงานการดำเนินการของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด
สถานการณ์ ข้อมูลความเสียหาย การให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการช่วยเหลือ
เกษตรกรให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ
  ๔. ติดตาม เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด ให้เกิดความรวดเร็ว ถูกต้อง และเหมาะสมต่อสถานการณ์
  ๕. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นหรือคณะกรรมการอื่น ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ
  ๖. แต่งตั้งคณะทำงานหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร
  ๗. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ ของหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือ
ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกระทรวงการคลังกำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗
แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินไว้ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ
ด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๔”

๒. หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับวันที่เกิดภัย ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔

๓. ให้ยกเลิก หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตร
ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. ขอบเขตการจ่ายเงินอุดหนุนราชการ จะต้องเป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน
ตามความหมายแห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๕. การจ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ด้านการเกษตร
ให้ดำเนินการช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยพิบัติที่ขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละด้าน
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น โดยการเบิกจ่ายให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
เงื่อนไข และอัตรา ดังต่อไปนี้

๕.๑ ด้านพืช ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นเงิน ดังนี้

๕.๑.๑ กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกมีพืชตายหรือเสียหายจนไม่สามารถฟื้นฟู
หรือเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้อีก ให้ช่วยเหลือตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่เสียหายจริง ไม่เกินครัวเรือนละ
๓๐ ไร่ ในอัตรา ดังนี้

- ข้าว	ไร่ละ	๑,๓๔๐ บาท
- พืชไร่และพืชผัก	ไร่ละ	๑,๙๘๐ บาท
- ไม้ผลไม้ยืนต้น และอื่นๆ	ไร่ละ	๔,๐๔๘ บาท

๕.๑.๒ กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกได้ถูกหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุ
ทุกชนิดทับถม จนไม่สามารถใช้เพาะปลูกได้และหน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือ
กรณีดังกล่าวได้ ให้ช่วยเหลือเป็นค่าใช้จ่ายในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุ
ที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกพืชได้ในขนาดพื้นที่ไม่เกิน ๕ ไร่ ทั้งนี้
ราคาไม่เกินไร่ละ ๗,๐๐๐ บาท

(นายจิติ โลทะปิยะพรรณ)
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๒ ด้านประมง ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ประสบภัยพิบัติที่สัตว์ตายหรือสูญหาย ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นเงิน ดังนี้

๕.๒.๑ กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล หรือหอยทะเล ไร่ละ ๑๑,๓๘๐ บาท ไม่เกินรายละ ๕ ไร่

๕.๒.๒ ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ ๕.๒.๑ ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าวหรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง) ไร่ละ ๔,๖๘๒ บาท ไม่เกินรายละ ๕ ไร่

๕.๒.๓ สัตว์น้ำตามข้อ ๕.๒.๑ และข้อ ๕.๒.๒ ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยงในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน ตารางเมตรละ ๓๖๘ บาท ไม่เกินรายละ ๘๐ ตารางเมตร

ทั้งนี้ หากคิดคำนวณพื้นที่เลี้ยงแล้ว ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ประสบภัยพิบัติรายใด จะได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินต่ำกว่า ๓๖๘ บาท ให้ช่วยเหลือในอัตรารายละ ๓๖๘ บาท

๕.๓ ด้านปศุสัตว์

๕.๓.๑ ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีที่เป็นการจัดหาอาหารสัตว์ วัคซีนและเวชภัณฑ์รักษาสัตว์ เพื่อการฟื้นฟูสุขภาพสัตว์เลี้ยง และการจัดหาอาหารสัตว์ ตามราคาท้องตลาด หรือตามความจำเป็นเหมาะสม

๕.๓.๒ การให้ความช่วยเหลือกรณีแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรตายหรือเสียหาย จนไม่สามารถฟื้นฟูหรือเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้ ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นเงิน ในอัตราร้อยละ ๑,๔๘๐ บาท แต่ไม่เกินรายละ ๓๐ ไร่

๕.๓.๓ การให้ความช่วยเหลือกรณีสัตว์ตายหรือสูญหาย ให้ช่วยเหลือตามจำนวนที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินเกณฑ์การช่วยเหลือที่กำหนด โดยให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นเงิน ดังนี้

ชนิดสัตว์	อัตราดังกล่าวไม่เกิน (บาท)	เกณฑ์การช่วยเหลือต่อราย
๑ โค -อายุน้อยกว่า ๖ เดือน -อายุ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี -อายุมากกว่า ๑ ปี ถึง ๒ ปี -อายุมากกว่า ๒ ปีขึ้นไป	๑๓,๐๐๐ ๒๒,๐๐๐ ๒๙,๐๐๐ ๓๕,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๕ ตัว
๒ กระบือ -อายุน้อยกว่า ๖ เดือน -อายุ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี -อายุมากกว่า ๑ ปี ถึง ๒ ปี -อายุมากกว่า ๒ ปีขึ้นไป	๑๕,๐๐๐ ๒๔,๐๐๐ ๓๒,๐๐๐ ๓๙,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๕ ตัว
๓. สุกร - อายุ ๑ - ๓๐ วัน - อายุมากกว่า ๓๐ วันขึ้นไป	๑,๕๐๐ ๓,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๑๐ ตัว
๔. แพะ/แกะ -อายุ ๑ - ๓๐ วัน -อายุมากกว่า ๓๐ วัน	๑,๕๐๐ ๓,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๑๐ ตัว

(นายจิติ โลหะปิยะพรรณ)
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ชนิดสัตว์	อัตราตัวละไม่เกิน (บาท)	เกณฑ์การช่วยเหลือต่อราย
๕. ไก่พื้นเมือง/ไก่วง -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๓๐ ๘๐	ไม่เกินรายละ ๓๐๐ ตัว
๖. ไก่ไข่ -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๓๐ ๑๐๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๗. ไก่เนื้อ -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๒๐ ๕๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๘. เป็ดไข่ -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๓๐ ๑๐๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๙. เป็ดเนื้อ/เป็ดเทศ -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๓๐ ๘๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๑๐. นกกระทา -อายุ ๑ - ๒๑ วัน -อายุมากกว่า ๒๑ วัน ขึ้นไป	๑๐ ๓๐	ไม่เกินรายละ ๑,๐๐๐ ตัว
๑๑. นกกระทาจอกเทศ	๒,๐๐๐	ไม่เกินรายละ ๑๐ ตัว
๑๒. ห่าน	๑๐๐	ไม่เกินรายละ ๓๐๐ ตัว

๕.๔ ด้านการเกษตรอื่น ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ดังนี้

๕.๔.๑ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่การไถพรวน การก่อสร้างคันดินเพื่อการเพาะปลูกพืชหรือประกอบกิจกรรมด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายโดยเหมาจ่าย โดยช่วยเหลือพื้นที่ที่เสียหายจริง ในอัตราไร่ละ ๘๐๐ บาท

๕.๔.๒ การปรับเปลี่ยนพื้นที่นาเกลือทะเลที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับพื้นที่นาเกลือทะเล ให้ช่วยเหลือตามจำนวนพื้นที่ที่เสียหายจริง ในอัตราไร่ละ ๑,๒๒๐ บาท ไม่เกินครัวเรือนละ ๓๐ ไร่

 (นายจิติ โลทะปิยะพรรณ)
 ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๔.๓ ค่าซ่อมแซมอาคารชลประทานและระบบชลประทานให้สามารถใช้งานได้ในช่วงฤดูเงิน โดยให้ดำเนินการได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการระบายน้ำ

ในกรณีใช้เครื่องจักรกลของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อดำเนินการขุดลอกเปิดทางน้ำ งานกำจัดวัชพืชที่เกิดขวางการระบายน้ำ งานขุดลอกดิน ทราบ วัสดุที่ทับถมทางระบายน้ำ ให้นำอัตราราคางานตามราคากลางที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณหรือกระทรวงการคลังมาใช้โดยอนุโลม

๕.๔.๔ ค่าจ้างเหมารถยนต์ ค่าระวางบรรทุกรถไฟและเรือบรรทุกของเอกชนเพื่อใช้ในการขนย้ายสัตว์เลี้ยงที่ประสบภัย และที่นำไปสนับสนุนหรือขนส่งพืชหญ้าอาหารสัตว์ หรืออาหารสัตว์ ให้เบิกจ่ายดังนี้

๕.๔.๔.๑ ค่าจ้างเหมารถยนต์และเรือบรรทุกของเอกชน ให้จ่ายเป็นรายวันตามราคาท้องถิ่น

๕.๔.๔.๒ ค่าระวางบรรทุกทางรถไฟ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

๖. กรณีมีความจำเป็น หากรายการใดมิได้กำหนดให้จ่ายเป็นเงินให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้มีอำนาจอนุมัติให้การช่วยเหลือพิจารณาให้จ่ายเป็นเงินก็ได้ โดยคำนึงถึงสภาพและเหตุการณ์ตามความเหมาะสม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

(นายทองเปลว กองจันทร์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นายชิตติ โลหะปิยะพรรณ)
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายโอภาส เทียงงามดี

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา

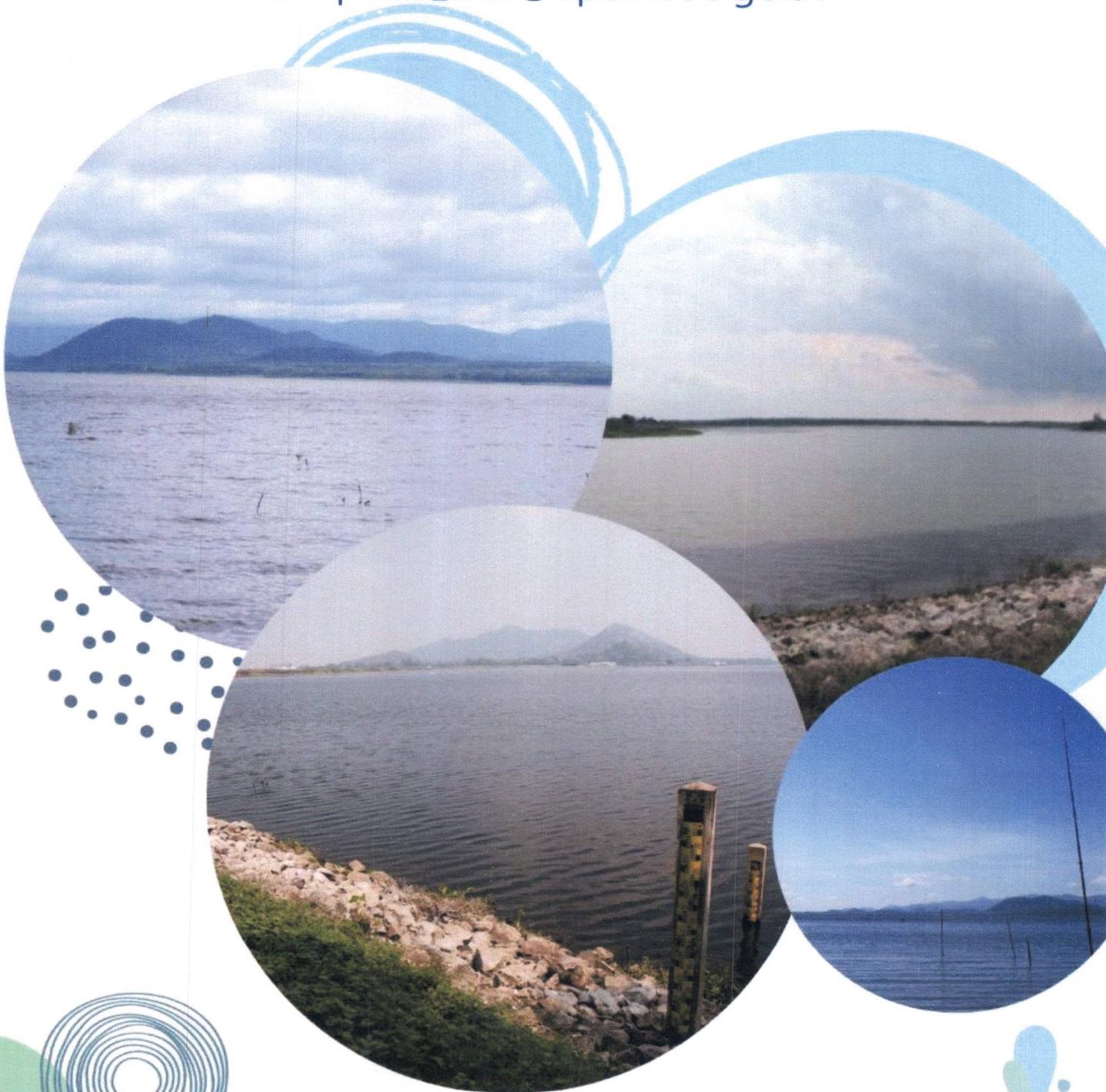
คณะผู้จัดทำ

๑. นางสาวสุพัชรรงค์ สุมารินทร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร
๒. นางสาวพองสนาน ศรีอุษฌาย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
หัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ
๓. นางสาวณปภัช นิมอนงค์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา
Chachoengsao Provincial Agricultural and
Cooperatives Office

E-mail: paco_cco@opsmoac.go.th

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา